

Geografické aspekty vývoje automobilového průmyslu v Evropě ve 20. století

Luboš Lichtenberk

posudek vedoucího práce

Předložená práce je věnovaná geografickým aspektům vývoje automobilového průmyslu, tedy tématu atraktivnímu sledovanému, ale stále, zejména z geografického hlediska, nedostatečně analyzovanému a dokumentovanému.

Je poměrně rozsáhlá, tvoří ji téměř 90 stran hustě řádkovaného textu a rozsáhlé přílohy (30 stran). Obsahuje 60 titulů použité literatury a množství dalších statistických a internetových zdrojů.

Jejím hlavním cílem bylo nejprve analyzovat a posléze zhodnotit vývoj automobilového průmyslu z geografického hlediska, konkrétně postihnout a vysvětlit proměny geografického obrazu tohoto důležitého odvětví, a to na třech až čtyřech základních úrovních: globální, makroregionální (v rámci Evropy), na úrovni státu, resp. vybraných států, případně vybrané automobilky (konkrétně firmy PSA Peugeot-Citroën).

Práce, která je rozdělena do čtyř kapitol, poněkud trpí určitými disproporcemi, resp. nekonzistencí. Příliš rozsáhlá až neúměrně velká část je věnována úrovni globální. Nejdůležitější kapitola o geografické distribuci dává skoro zbytečně velký prostor pro naplnění cíle práce podružným tématům jako je export, nebo technologickým aspektům výroby bez významnějšího propojení s geografii. Většina práce se však věnuje hodnocení na úrovni států event. automobilek.

Na druhé straně, přesto že se autor snaží naplnit hlavní cíl, některé geograficky relevantní poznatky se v práci ztrácejí; zejména tu chybí souhrnná tabulka, která by jednoduchým způsobem srovnávala vývoj (de)koncentrace na sledovaných úrovních. Přitom v rámci hodnocení vývoje za jednotlivé úrovně se takové údaje a tabulky v práci vyskytují (autor patrně dospěl k názoru, že disponibilní datová základna to neumožňuje, že data nejsou dostatečně úplná a srovnatelná). Např. postižení vývoje koncentrace na regionální úrovni v rámci Evropy, které dokumentují tabulky 19 a 20, přestože se jedná o krátké období, je signifikantní. K tomu malá poznámka: jedna se srovnávacích tabulek (č. 21) není v textu vůbec komentována.

Celkově je práce informačně velmi bohatá, také proto, že se věnuje téměř všem základním (nejen geografickým) aspektům výroby automobilů. Autor však z množství dat a dílčích poznatků mohl, zejména pro závěr, vytěžit více.

Práce představuje přínos zejména po stránce dokumentační – názornosti. Obsahuje velké množství obrázků – kartogramů včetně vyjádření obrazu – rozdělení světové automobilové produkce anamorfózou. Přesto i v tomto ohledu jí lze korigovat, resp. leccos vytknout. Obrázek klastrových iniciativ pro Česko slouží spíše jako vycpávka; jedná se totiž vesměs o nové, perspektivně se rozvíjející (výhledové) klastry, zatímco v rámci několika evropských zemí již funkční automobilové klastry ovlivňující regionální vývoj v práci postrádám.

Vybrané připomínky:

Automobilky na obr. 15 by si zasloužily přesnější lokalizaci (Madrid, Mangualde)
Française de Mécanique je název firmy lokalizované ve městě Douvrin (NPC),
Automobilka Sevel Nord je ve městě Hordain (NPC), přitom v textu je to uvedeno správně.

Další formální nedostatky představují zkratky v názvech tabulek a obrázků, např. poněkud
Nesrozumitelný název LQ zaměstnanosti v AP vztažený ke všem vybraným regionům
(obrázky 10 a 11 v přílohách).

Součástí názvu nemůže být poznámka (vlevo od legendy) u grafu 11.

Je zbytečné uvádět ..vybrané regiony v rámci země u obr. 7 a 8

Zbytečné jsou zdvojené popisky u řady obrázků – kartogramů.

Nevhodná je také bílá barva použitá v kartogramech pro vyjádření intervalové hodnoty
(zvláště když šedá je použita pro chybějící údaje).

Občas v kartogramech (viz přílohy) chybí břehovka v případě Velké Británie.

Přes uvedené nedostatky, zejména s ohledem na to, že předložená diplomová práce
dokumentuje velké penzum práce a cenných analytických poznatků, doporučuji práci
k obhajobě.

Praha 12.9. 2006

vedoucí práce RNDr. Jiří Tomeš

